

SNAFA-symposium: Samverkan kring tillgänglig idrott och hälsa för elever med funktionsnedsättningar i skolan

Gymnastik- och idrottshögskolan i Stockholm, 8 maj 2019

Medverkande

Specialpedagogiska
skolmyndigheten

 PARASPORT
/SVERIGE

 SKOL
FORSKNINGS
INSTITUTET

Skolverket

Dagens program

09.00 Välkomna!

09.15 Sammanfattning av gruppdiskussioner från SNAFA symposium 17 oktober 2018

09.30 Diskussion och reflektion om samverkan kring tillgänglig idrott och hälsa för elever med funktionsnedsättningar i skolan

10.15 Fika och sammanfattning

10.30 Nyheter från SNAFA, SPSM, Parasport Sverige, Skolverket, RF, Skolforskningsinstitutet, CIF, GIH

11.00 Ansökan samverkansprojekt Utmaningsdriven innovation/Vinnova inom forskning och utbildning

11.45 Hur går vi vidare/uppföljningsmöte

12.00 Lunch på restaurang Matoteket, GIH (ev. önskemål)

Sammanfattning av gruppdiskussioner från
förra seminariet den 17 oktober 2018

Fråga 1 Vad ser du/vi för utmaningar och brister när det gäller att göra ALLA elever delaktiga i undervisningen i ämnet idrott och hälsa?

Organisatoriska utmaningar:

- Kommunikation.
- Schemaläggning.
- Stödstrukturer.
- Attityder.
- Ekonomi.
- Utbildningsunderskott.
- Forskningens roll.

Kunskapsbrist:

- Kompetensen i lärarutbildningen.
- Variation av funktionsnedsättningar.
- Identifiera behov.
- Inkluderingens komplexitet.
- Elever som kunskapsbärare.
- Pedagogiska strategier.

Fråga 1 Vad ser du/vi för utmaningar och brister när det gäller att göra ALLA elever delaktiga i undervisningen i ämnet idrott och hälsa?

Lärarperspektivet:

- Delaktighet i lektion/undervisning.
- Tävlingsinslag.
- Anpassning i lektion/undervisning.

Elevperspektivet:

- Fyrkantiga lektioner.
- Mindre tillgängligt och delaktighet.
- Anpassad fysisk aktivitet.
- Låta alla elever prova på.

Samverkans svårigheter:

- Skola-Idrottsrörelse.
- Ingen gemensam plattform.
- Kunskap, material finns men...
- Pedagogiska angreppssätt.
- Fortbildning.

Fråga 2: Vilka kunskaps/kompetensglapp kan du/vi se utifrån din/vår organisation?

Tillämpningsstrategier

- Inkluderande kursplan
- Hur gör man i praktiken – praktiska exempel
- Implementera forskningsresultat i praktiken
- Fler lärare som själva har funktionshinder
- Förebilder på skolor
- Kunskap om samhörighet, autonomi, kompetens
- Mer kompetens kring empati och perspektivering, mindre fokus på färdigheter

Fråga 2: Vilka kunskaps/kompetensglapp kan du/vi se utifrån din/vår organisation?

Samordning/samarbete

- Mellan pedagoger
- Mellan skolor, inom skola
- Mellan idrottsrörelsen och skolvärlden
- Hur tillämpas riktlinjer och styrdokument
- Konkreta mål/samordning mellan organisationer – undvika stuprör (Finland gott exempel)
- Komma ifrån institutionstänkandet

Fråga 3: Hur ser du/vi på möjligheterna till en framtida samverkan för ökad tillgänglighet inom idrott och hälsa för elever inom skolan utifrån ditt verksamhetsområde/organisation när det gäller:

A, Vilken/vilka organisation/er ser du/vi som möjlig/a samverkanspartner?

- Lärosäten, RF, Parasporten, SPSM, SNAFA, Skolverket, Skolforskningsinstitutet, Skolinspektionen.
- Rehabilitering, barnhabilitering.
- Intresse för samverkan mellan deltagande myndigheter, organisationer.

B, På vilken nivå skulle samverkan i första hand ske (lokalt, regionalt, nationellt)?

- Börja med nationell nivå.
- Använda befintliga samarbeten på lokal och regional nivå.
- Otydlig översiktlig bild.

Fråga 3: Hur ser du/vi på möjligheterna till en framtida samverkan för ökad tillgänglighet inom idrott och hälsa för elever inom skolan utifrån ditt verksamhetsområde/organisation när det gäller:

C, vilken/vilka konkret uppgift/er skulle du/vi i första hand vilja fokusera kring (ge förslagsvis något/några exempel)? Delmål kan vara:

- att utveckla kunskapen om AFA och funktionsnedsättning i lärarutbildningen.
- att öka tillgängligheten i skolbyggnader och skolgårdar.
- att utveckla tillgängligheten för gruppen elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.
- börja samverka mer.
- tillgängliggöra/skapa ett väldigt bra pedagogiskt material är viktigt och att sprida det som finns.
- praktisknära forskning för att utveckla modeller/metoder, verktygslådor.
- lärarutbildare bör vara ute mer i praktisk verksamhet – stärka sin egen kunskapsbank.

Fråga 4: Hur kan vi skapa bättre fysiska och digitala forum för att förenkla erfarenhetsutbyte för dem som arbetar med elever med funktionsnedsättningar?

Ett gemensamt integrerat system

- Saknas en sammanhållande nationell myndighet (frågorna, kunskap)
- Integrera en kunskapsbank i plattformar på webben som redan existerar
- Behövs stöd av ledningen från respektive organisation

Fråga 4: Hur kan vi skapa bättre fysiska och digitala forum för att förenkla erfarenhetsutbyte för dem som arbetar med elever med funktionsnedsättningar?

Värdet av möten

- Verka för gemensamma konferenser, workshops med flera myndigheter, organisationer och även politiker som ett sätt att nå högre upp i samhället
- Vid fysiska möten i konferenser & workshops utvecklas kunskaper i forskning och utbildning, vilket kan stimulera diskussioner kring vårt tema
- Lyft fram det positiva

Enkät till studenter i idrott och hälsa

Frågor om behov av utbildning om Anpassad Fysisk Aktivitet; Erfarenheter av funktionsnedsättning mm

Deltagande lärosäten: Umeå universitet, GIH Stockholm, Örebro universitet, Högskolan i Halmstad, Linnéuniversitetet och Malmö universitet.

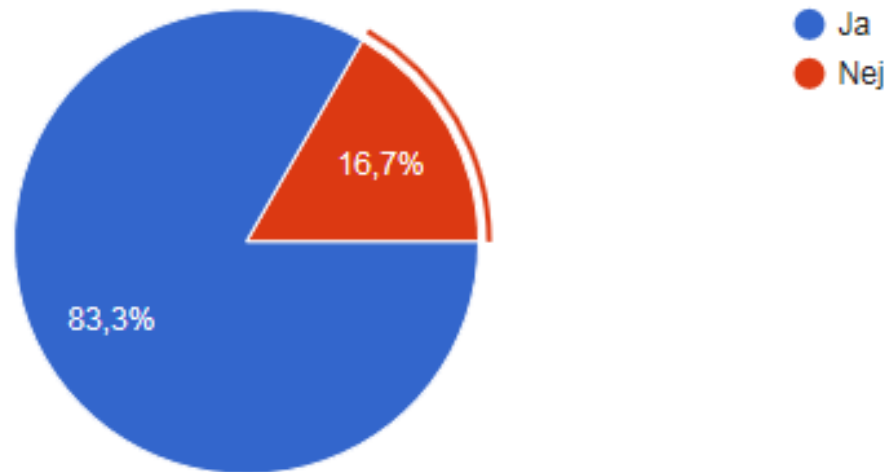
Lite preliminära resultat (n=66)

Vilka kompetenser bör en idrottslärare ha för att möta elever med funktionsnedsättning?

- Information om de aktuella nedsättningarna och kunskaper och material för att arbeta flexibelt och inkluderande. Ha ett förhållningssätt som leder till lösningar istället för att se hinder.
- Individanpassa, flexibel, gott bemötande, engagerad, positiv, motiverad.
- Lyhörd, kreativ, engagerad, se möjligheter

Anser du att det finns behov av fler inslag av anpassad fysisk aktivitet i idrottsläroarutbildningen?

Om ja, kan du ge förslag på inslag?

- Mer integrerat i varje idrottskurs på lärarutbildningen - att AFA borde lyftas under alla utbildningstillfällen som är praktiska. Om man spelar fotboll med hörselskadad kan man ... med mera
- Mer forskning kring ämnet och mer konkret undervisning
- Få vara med på fler elevbesök i skolor med anpassad fysisk aktivitet
- Kunskaper i hur man bygger upp lektioner så att allt från rullstolsbundna till blinda kan delta efter sin bästa förmåga

Gruppdiskussioner

Fråga 1: Vad ska vi prioritera att samverka kring utifrån att skapa tillgängliga lärmiljöer i idrott och hälsa för elever med funktionsnedsättningar i skolan?

Fråga 2: Hur ska vi samverka kring forskning och utbildning utifrån att skapa tillgängliga lärmiljöer i idrott och hälsa för elever med funktionsnedsättningar i skolan?

Fråga 3: Hur kan vi i våra projekt knyta an till Agenda 2030 och Barnkonventionen.

Gruppindelning

Grupp 1

Alice, **Lena**, Marie, Anna-Lena

Grupp 2

Elin, **Anna**, Alva, Carla

Grupp 3

Sabina, **Mikael**, Eva, Kristina

Grupp 4

Karolina, **Arne**, Bodil, Peter

Grupp 5

Henrik, **Lars**, Linda, Christine

Utse en ordförande i varje grupp

Rödmarkerat namn = sekreterare

Nyheter från myndigheter och organisationer

- SNAFA
- SPSM
- Parasport Sverige
- Skolverket
- RF
- Skolforskningsinstitutet
- Centrum för Idrottsforskning
- GIH

Skolverket

Ansökan samverkansprojekt

Utmaningsdriven innovation/Vinnova inom
forskning och utbildning

Utmaningsdriven innovation (UDI)

- Ett program för projekt som genom bred samverkan vill hitta lösningar för att möta vår tids stora globala samhällsutmaningar. Det handlar bland annat om utmaningar som klimatkrisen och omställning till förnybar energi, hållbar konsumtion och produktion, **men också en god hälsa för alla, minskad ojämlikhet och social utsatthet.**
- Vi utgår från de **globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030** och vänder oss till er som har **nyskapande lösningar** med internationell lyskraft och **stor potential att bidra till jämställd och hållbar utveckling.**
- **Utlysning maj 2019-stänger augusti 2019**

Utmaningsdriven innovation (UDI)

- 1, **Etablera samverkansgrupp**, max 500 000 kr.
- 2, **Utv. och testa konceptet**, max 10 miljoner kr.
- 3, **Stora samhällsvinster-implementering-nytta**, max 20 miljoner kr.

Projektnamn: "En hälsofrämjande skola för alla - Samverkan och innovation kring tillgänglig idrott och hälsa för elever med och utan funktionsnedsättningar i skolan".

- **Syftet med projektet** är att genom samverkan med olika samhällsaktörer bidra till en utveckling och tillskapande av modell för ökad tillgänglighet och delaktighet i idrott- och hälsoundervisningen och hela skolvardagen.

Projektnamn: "En hälsofrämjande skola för alla - Samverkan och innovation kring tillgänglig idrott och hälsa för elever med och utan funktionsnedsättningar i skolan".

Idé:

- **Genom ett samverkansprojekt** med många olika samhällsaktörer som inkluderar barnens egna röster och har fokus på allas tillgänglighet och delaktighet i skolan är idén att tillskapa en modell för en hälsofrämjande skola för alla.

Skolverket

Projektnamn: "En hälsofrämjande skola för alla - Samverkan och innovation kring tillgänglig idrott och hälsa för elever med och utan funktionsnedsättningar i skolan".

 PARASPORT
/SVERIGE

Specialpedagogiska
skolmyndigheten

 SKOLFORSKNINGS
INSTITUTET

Skolverket

Målgrupp:

- **Elever med och utan funktionsnedsättningar i skolan utifrån fokus på elever med funktionsnedsättningar.** Modellen bygger på ett nationellt perspektiv omfattande skolor i hela Sverige med primärt fokus mot de yngre åldrarna i Åk 1-6.

Behov:

- Elever med funktionsnedsättning är mer inaktiva än jämnåriga kamrater. Därav följer en **försämrad hälsa ur såväl fysisk, psykisk, social och existentiell aspekt.**

Nytta:

- **Modellen ger förutsättningar för friskare elever, en ökad tillgänglighet och inkludering, möjligheter till bättre skolresultat, tydlig förankring i skolans värdegrund, påverkan till mindre mobbning, en ansats till en skola för alla.**

Hur går vi vidare/uppföljningsmöte?

Hemsida: www.snafa.se

 SNafa
Svenskt nätverk för anpassad fysisk aktivitet

[Hem](#) [Bli medlem](#) [Om oss](#) [Nyheter](#) [AFA tips](#) [Kontakt](#)

Ett nätverk för anpassad fysisk aktivitet

SNafa - Svenskt nätverk för anpassad fysisk aktivitet Svenskt nätverk för anpassad fysisk aktivitet för barn och ungdomar med funktionsnedsättningar...

[Läs Mer](#)

SNAFAs vision

- SNAFA arbetar aktivt och systematiskt för att öka kunskapen om förutsättningar och möjligheter för att barn och ungdomar oavsett funktionsförmåga, ska kunna delta och vara delaktiga i fysiska aktiviteter inom utbildning och på fritiden.
- **Våra ledord är: Tillgänglighet, delaktighet, inkludering och likvärdighet.**

SNAFAs Strategier 2019-2022

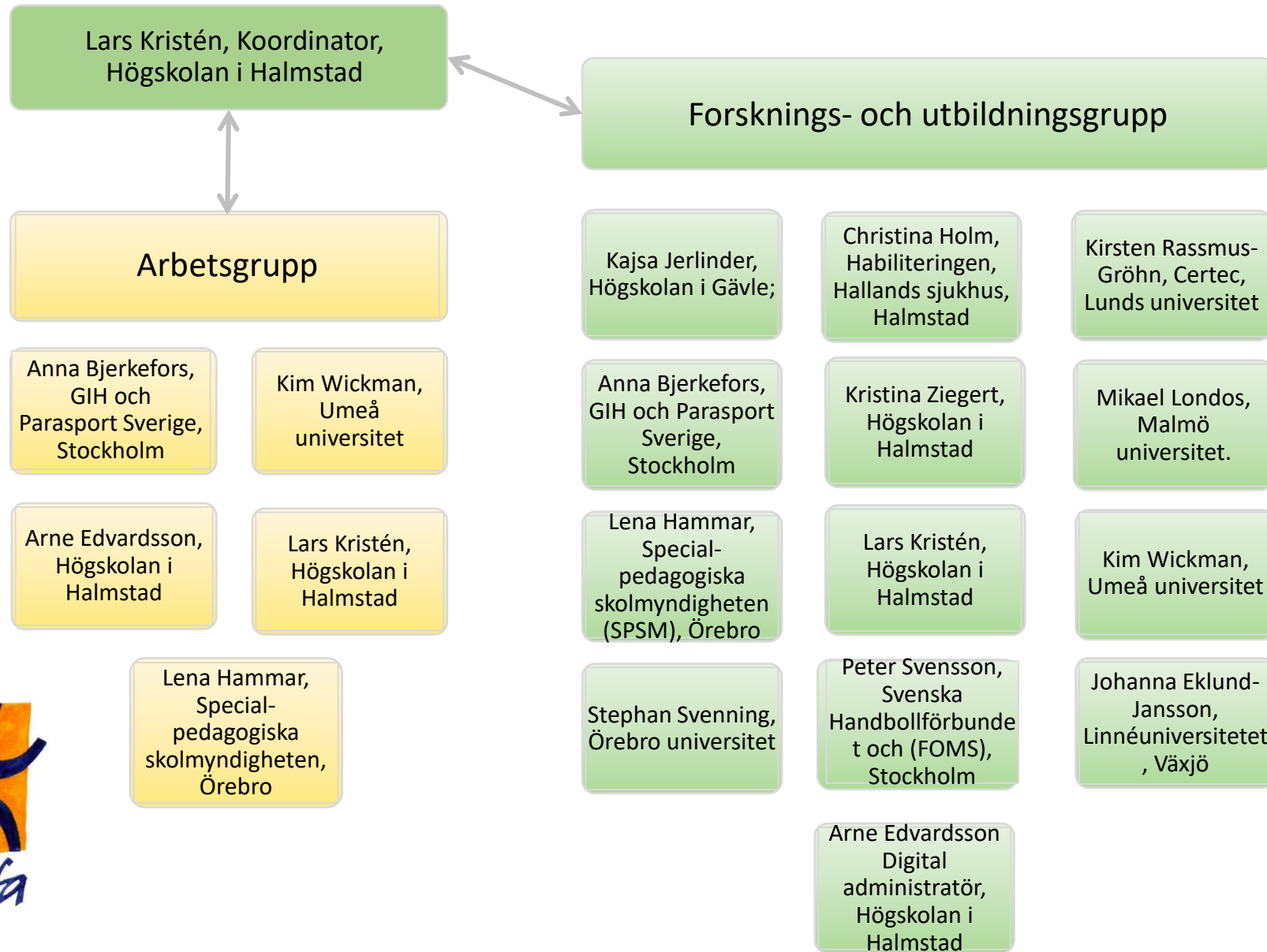
- Fortsatt etablering av begreppet AFA inom skola, sjukvård, idrottsrörelse, fritid enligt internationell förebild.
- Revidera, uppdatera och marknadsföra SNAFAs webbplats.
- Lyfta fram SNAFAs tvärvetenskapliga kompetens och synliggöra AFA-perspektiv i forsknings-och utbildningssammanhang.
- Vara en pådrivande kraft och synliggöra rättighetsperspektivet – för att alla personer oavsett funktionsförmåga, ska få förutsättningar att vara delaktiga i fysiska aktiviteter inom såväl utbildning som på fritiden.
- Samverka kring och erbjuda en nationell forsknings-och utbildningskonferens vartannat år.

SNAFAs Strategier 2019-2022

- Genomföra en enkätundersökning bland idrottslärarstudenter för att få en nulägesbeskrivning samt fånga in utmaningar och behov av kompetens inom AFA.
- Genomföra en liknande enkätundersökning till studenter inom andra professionsutbildningar som är relevanta för frågeställningar inom AFA.
- Initiera och organisera mötesplatser för att främja samverkan, innovation, forsknings- och utvecklingsprojekt.
- Vara en synlig och aktiv aktör i nordiska och internationella nätverk samt initiera samverkan kring strategiskt viktiga forsknings-och utbildningsfrågor relaterade till AFA.
- Påbörja en ansökan till Vinnova kring ett större samverkansprojekt.

Organisationschema SNAFA

Lunch på restaurang Matoteket, GIH

